

Warszawa, dnia 21 lutego 2023 r.

Poz. 326

USTAWA

z dnia 26 stycznia 2023 r.

o fundacji rodzinnej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje organizację i funkcjonowanie fundacji rodzinnej, w tym prawa i obowiązki fundatora i beneficjenta.

Art. 2. 1. Fundacja rodzinna jest osobą prawną utworzoną w celu gromadzenia mienia, zarządzania nim w interesie beneficjentów oraz spełniania świadczeń na rzecz beneficjentów. Fundator określa w statucie szczegółowy cel fundacji rodzinnej.

2. Przez świadczenie rozumie się składniki majątkowe, w tym środki pieniężne, rzeczy lub prawa, przeniesione na beneficjenta albo oddane beneficjentowi do korzystania przez fundację rodzinną albo fundację rodzinną w organizacji, zgodnie ze statutem i listą beneficjentów.

3. Fundacja rodzinna w przypadku beneficjenta będącego osobą fizyczną może w szczególności pokrywać koszty jego utrzymania lub kształcenia, a w przypadku beneficjenta będącego organizacją pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), prowadzącą działalność pożytku publicznego wspierać działalność pożytku publicznego w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy.

Art. 3. 1. Nazwa fundacji rodzinnej może być obrana dowolnie i zawiera dodatkowe oznaczenie „Fundacja Rodzinna”.

2. Dla dodatkowego oznaczenia, o którym mowa w ust. 1, jest dopuszczalne używanie w obrocie skrótu „F.R.”.

3. Dodatkowego oznaczenia w nazwie „Fundacja Rodzinna” oraz skrótu „F.R.” może używać tylko fundacja rodzinna.

Art. 4. 1. Fundacja rodzinna nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych.

2. Rejestr fundacji rodzinnych prowadzi Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, zwany dalej „sądem rejestrowym”.

3. W postępowaniu przed sądem rejestrowym stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.²⁾) o postępowaniu nieprocesowym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy oraz ustawę z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289.

Art. 5. 1. Fundacja rodzinna może wykonywać działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221) tylko w zakresie:

- 1) zbywania mienia, o ile mienie to nie zostało nabyte wyłącznie w celu dalszego zbycia;
- 2) najmu, dzierżawy lub udostępniania mienia do korzystania na innej podstawie;
- 3) przystępowania do spółek handlowych, funduszy inwestycyjnych, spółdzielni oraz podmiotów o podobnym charakterze, mających swoją siedzibę w kraju albo za granicą, a także uczestnictwa w tych spółkach, funduszach, spółdzielniach oraz podmiotach;
- 4) nabywania i zbywania papierów wartościowych, instrumentów pochodnych i praw o podobnym charakterze;
- 5) udzielania pożyczek:
  - a) spółkom kapitałowym, w których fundacja rodzinna posiada udziały albo akcje,
  - b) spółkom osobowym, w których fundacja rodzinna uczestniczy jako wspólnik,
  - c) beneficjentom;
- 6) obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi należącymi do fundacji rodzinnej w celu dokonywania płatności związanych z działalnością fundacji rodzinnej;
- 7) produkcji przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, o ile ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu;
- 8) gospodarki leśnej.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, fundacja rodzinna może wykonywać wyłącznie w związku z prowadzonym gospodarstwem rolnym.

3. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy praw wynikających z przystąpienia do podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, i uczestnictwa w tych podmiotach oraz składników mienia, o których mowa w ust. 1 pkt 4.

Art. 6. W przypadku gdy stroną płatności związanej z wykonywaną działalnością fundacji rodzinnej jest beneficjent, jej dokonywanie lub przyjmowanie następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640).

Art. 7. Jeżeli z innych przepisów nie wynika inaczej, oświadczenia składane przez fundację rodzinną beneficjentowi, sądom, organom administracji publicznej, instytucjom państwowym i w zamówieniach handlowych zawierają:

- 1) nazwę fundacji rodzinnej, jej siedzibę i adres;
- 2) numer, pod którym fundacja rodzinna jest wpisana do rejestru fundacji rodzinnych;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP).

Art. 8. 1. Fundacja rodzinna odpowiada solidarnie z fundatorem za jego zobowiązania powstałe przed jej ustanowieniem, w tym z tytułu obowiązku alimentacyjnego. Odpowiedzialności tej nie można bez zgody wierzyciela wyłączyć ani ograniczyć.

2. Fundacja rodzinna odpowiada także za wykonanie powstałego po jej ustanowieniu obowiązku alimentacyjnego obciążającego fundatora. W przypadku gdy egzekucja z majątku fundatora obowiązku alimentacyjnego powstałego po ustanowieniu fundacji rodzinnej okaże się bezskuteczna, uprawniony może prowadzić egzekucję z majątku fundacji rodzinnej.

3. Przepis ust. 2 nie stanowi przeszkody do wniesienia powództwa przeciwko fundacji rodzinnej, zanim egzekucja z majątku fundatora okaże się bezskuteczna.

Art. 9. Odpowiedzialność fundacji rodzinnej, o której mowa w art. 8, ogranicza się do wartości mienia wniesionego przez fundatora według stanu z chwili wniesienia, a według cen z chwili zaspokojenia wierzyciela.

Art. 10. Fundacja rodzinna może posiadać jednostkę terenową albo jednostki terenowe.

Rozdział 2

Fundator

Art. 11. Fundatorem fundacji rodzinnej może być wyłącznie osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która złożyła oświadczenie o ustanowieniu fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo w testamencie.

Art. 12. 1. Fundacja rodzinna może być ustanowiona przez więcej niż jednego fundatora.

2. Fundacja rodzinna ustanawiana w testamencie może mieć tylko jednego fundatora.

Art. 13. 1. Prawa i obowiązki fundatora są niezbywalne.

2. Fundator może w statucie powierzyć wykonywanie swoich uprawnień innej osobie, określając zakres tego powierzenia.

Art. 14. 1. Jeżeli fundacja rodzinna ma więcej niż jednego fundatora, wykonują oni prawa i obowiązki fundatora wspólnie, chyba że statut stanowi inaczej.

2. W przypadku fundacji rodzinnej, o której mowa w ust. 1, zmiana beneficjenta lub jego uprawnień jest dokonywana za zgodą pozostałych fundatorów, chyba że statut stanowi inaczej.

Art. 15. Fundator może kierować do organów fundacji rodzinnej uwagi, opinie lub zalecenia dotyczące jej działalności.

Art. 16. Fundator nie odpowiada za zobowiązania fundacji rodzinnej.

Rozdział 3

Majątek fundacji rodzinnej

Art. 17. Fundator wnosi do fundacji rodzinnej mienie na pokrycie funduszu założycielskiego o wartości określonej w statucie, nie niższej niż 100 000 zł.

Art. 18. Jeżeli wynikająca z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy wartość aktywów fundacji rodzinnej jest niższa niż wartość jej zobowiązań, zysk za ten rok obrotowy przeznaczają się na pokrycie przyszłych strat fundacji rodzinnej.

Art. 19. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o wartości mienia wniesionego do fundacji rodzinnej albo mienia fundacji rodzinnej, rozumie się przez to wartość rynkową składników wniesionego mienia w innej postaci niż środki pieniężne, ustaloną na dzień wniesienia mienia, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587, 2640 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 185).

2. Wartość mienia wniesionego do fundacji rodzinnej w postaci waluty obcej przelicza się na złote według kursu średniego tej waluty ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wniesienia mienia.

Art. 20. Fundacja rodzinna nie może zwracać fundatorowi mienia wniesionego na pokrycie funduszu założycielskiego ani w całości, ani w części, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Rozdział 4

Powstanie fundacji rodzinnej

Art. 21. Do powstania fundacji rodzinnej jest wymagane:

- 1) złożenie oświadczenia o ustanowieniu fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo w testamencie;
- 2) ustalenie statutu;
- 3) sporządzenie spisu mienia;
- 4) ustanowienie organów fundacji rodzinnej wymaganych przez ustawę lub statut;
- 5) wniesienie funduszu założycielskiego przed wpisaniem do rejestru fundacji rodzinnych w przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w akcie założycielskim albo wniesienie funduszu założycielskiego w terminie dwóch lat od dnia wpisania fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych w przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w testamencie;
- 6) wpisanie do rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 22. Akt założycielski i testament, o których mowa w art. 21 pkt 1, sporządza się w formie aktu notarialnego.

Art. 23. 1. Z chwilą sporządzenia aktu założycielskiego albo ogłoszenia testamentu powstaje fundacja rodzinna w organizacji.

2. Nazwa fundacji rodzinnej w organizacji zawiera dodatkowe oznaczenie „w organizacji”.

3. Fundacja rodzinna w organizacji zarządza we własnym imieniu posiadanym majątkiem i zapewnia jego ochronę, w szczególności nabywa prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciąga zobowiązania, pozywa i jest pozywana.

4. Fundacja rodzinna w organizacji jest reprezentowana przez fundatora lub pełnomocnika powołanego przez fundatora albo w przypadkach wskazanych w ustawie – przez zarząd.

5. Odpowiedzialność osób, o których mowa w ust. 4, wobec fundacji rodzinnej ustaje z chwilą zatwierdzenia ich czynności uchwałą zarządu, a w przypadku czynności zarządu – z chwilą zatwierdzenia jego czynności. Podmiot uprawniony do zatwierdzenia czynności zarządu określa statut.

6. Do fundacji rodzinnej w organizacji w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące fundacji rodzinnej.

Art. 24. Fundacja rodzinna w organizacji z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych staje się fundacją rodzinną i uzyskuje osobowość prawną. Z tą chwilą staje się ona podmiotem praw i obowiązków fundacji rodzinnej w organizacji.

Art. 25. Nieważność oświadczenia o ustanowieniu fundacji rodzinnej nie wpływa na ważność czynności prawnych zarejestrowanej fundacji rodzinnej.

Rozdział 5

Statut i spis mienia

Art. 26. 1. Fundator ustala statut. Statut sporządza się w formie aktu notarialnego.

2. Statut określa:

- 1) nazwę fundacji rodzinnej;
- 2) siedzibę fundacji rodzinnej;
- 3) szczegółowy cel fundacji rodzinnej;
- 4) beneficjenta lub sposób jego określenia i zakres przysługujących beneficjentowi uprawnień;
- 5) zasady prowadzenia listy beneficjentów;
- 6) zasady, w tym szczegółowy tryb, zrzeczenia się uprawnień przez beneficjenta;
- 7) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest oznaczony;
- 8) wartość funduszu założycielskiego;
- 9) zasady powoływania i odwoływania oraz uprawnienia i obowiązki członków organów fundacji rodzinnej, a także zasady reprezentacji fundacji rodzinnej przez zarząd albo przez inne organy fundacji rodzinnej w przypadkach wskazanych w ustawie;
- 10) podmiot uprawniony do zatwierdzenia czynności zarządu fundacji rodzinnej w organizacji;
- 11) co najmniej jednego beneficjenta uprawnionego do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów;
- 12) zasady zmiany statutu;
- 13) przeznaczenie mienia fundacji rodzinnej po jej rozwiązaniu, w tym określenie beneficjenta uprawnionego do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

3. Statut może określać również inne sprawy, w tym:

- 1) zasady współpracy lub współdziałania organów fundacji rodzinnej;
- 2) szczegółowe okoliczności rozwiązania fundacji rodzinnej;
- 3) wytyczne dotyczące inwestowania majątku fundacji rodzinnej;
- 4) przewidywać utworzenie jednostki terenowej albo jednostek terenowych.

4. Zmiana statutu staje się skuteczna z chwilą wpisu do rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 27. 1. Prawa majątkowe wniesione przez fundatora albo osoby inne niż fundator do fundacji rodzinnej, ze wskazaniem osoby wnoszącej mienie oraz z określeniem rodzaju i wartości każdego z wniesionych składników mienia, w wysokości określonej według stanu i cen z chwili ich wniesienia oraz ich wartości podatkowej, zamieszcza się w spisie mienia.

2. Fundator sporządza spis mienia wnoszonego do fundacji rodzinnej na pokrycie funduszu założycielskiego.

3. Zarząd aktualizuje spis mienia i odpowiada za aktualność tego spisu.

4. W spisie mienia zamieszcza się informację o aktualnych proporcjach, o których mowa w art. 28 ust. 1, dla każdego z fundatorów oraz fundacji rodzinnej.

5. Spis mienia sporządza się w formie pisemnej.

Art. 28. 1. Dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych określa się proporcję wartości mienia wniesionego do fundacji rodzinnej przez każdego z fundatorów lub przez fundację rodzinną.

2. Mienie wniesione do fundacji rodzinnej w drodze darowizny albo spadku przez:

- 1) fundatora lub jego małżonka, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo – uważa się za wniesione przez fundatora;
- 2) inne osoby – uważa się za wniesione przez fundację rodzinną.

3. W przypadku gdy do fundacji rodzinnej mienie wnosi wspólny zstępny, wstępny albo rodzeństwo więcej niż jednego fundatora, mienie uważa się za wniesione przez wszystkich tych fundatorów w równych częściach.

Art. 29. 1. Proporcję, o której mowa w art. 28 ust. 1, określa się w części, w jakiej pozostaje suma wartości składników mienia wniesionego do fundacji rodzinnej przypadająca na tego fundatora lub fundację rodzinną do wartości sumy mienia wniesionego przez wszystkich fundatorów i fundację rodzinną.

2. Proporcję, o której mowa w art. 28 ust. 1, określa się każdorazowo w przypadku wniesienia mienia do fundacji rodzinnej.

Rozdział 6

Beneficjent i lista beneficjentów

Art. 30. 1. Beneficjentem może być:

- 1) osoba fizyczna,
- 2) organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadząca działalność pożytku publicznego w rozumieniu art. 3 ust. 1 tej ustawy – która zgodnie ze statutem może otrzymać świadczenie od fundacji rodzinnej lub mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

2. Beneficjentem może być fundator.

Art. 31. Beneficjenta umieszcza się na liście beneficjentów.

Art. 32. 1. Lista beneficjentów zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę beneficjenta;
- 2) identyfikator podatkowy (numer PESEL albo NIP), a w przypadku beneficjenta będącego osobą fizyczną nieposiadającego żadnego z tych numerów:
  - a) numer i serię paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość lub inny numer identyfikacyjny, wraz z podaniem kraju nadania takiego numeru,
  - b) imiona rodziców;
- 3) adres zamieszkania lub adres do doręczeń beneficjenta;
- 4) inne dane niezbędne do spełnienia świadczenia na rzecz beneficjenta, w tym informacje o przysługujących mu uprawnieniach.

2. Udostępnienie fundacji rodzinnej danych osobowych następuje w formie oświadczenia osoby, której dane dotyczą.

3. Fundacja rodzinna może żądać udokumentowania danych, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w zakresie niezbędnym do ich potwierdzenia.

4. Za zgodą beneficjenta fundacja rodzinna może przetwarzać inne dane osobowe niż wymienione w ust. 1, z wyjątkiem danych osobowych, o których mowa w art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³⁾), w związku z koniecznością zabezpieczenia praw i interesów beneficjenta lub obowiązkami wynikającymi ze statutu.

5. Fundacja rodzinna prowadzi i przechowuje dokumenty dotyczące przetwarzanych danych osobowych, w postaci papierowej lub elektronicznej, w sposób gwarantujący zachowanie ich poufności, integralności, kompletności oraz dostępności, w warunkach niegrozących utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Art. 33. Fundator może zastrzec, że przedmioty przypadające małoletniemu beneficjentowi z tytułu świadczeń spełnionych przez fundację rodzinną nie będą objęte zarządem sprawowanym przez rodziców. W przypadku gdy fundator nie wyznaczył zarządcy, zarząd sprawuje kurator ustanowiony przez sąd opiekuńczy.

Art. 34. 1. Świadczenie od fundacji rodzinnej może być przyznane pod warunkiem albo z zastrzeżeniem terminu.

2. Świadczenie od fundacji rodzinnej jest realizowane po przedstawieniu przez beneficjenta albo osobę reprezentującą beneficjenta dokumentu tożsamości.

Art. 35. 1. Beneficjent, który ma otrzymać od fundacji rodzinnej sumę pieniężną potrzebną do uzupełnienia zachowku lub wobec którego fundacja rodzinna spełnia obowiązek alimentacyjny obciążający fundatora, traci prawo do otrzymania świadczeń i mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej w części odpowiadającej tej sumie.

2. Spełnione świadczenia na rzecz beneficjenta przez fundację rodzinną oraz mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej podlegają zaliczeniu na spełnienie obowiązku alimentacyjnego obciążającego fundatora.

Art. 36. 1. Spełnienie świadczenia na rzecz beneficjenta fundacji rodzinnej nie może zagrażać wypłacalności fundacji rodzinnej wobec jej wierzycieli niebędących beneficjentami fundacji rodzinnej i każdorazowo jest uzależnione od bieżącej sytuacji finansowej fundacji rodzinnej. W przypadku wstrzymania spełnienia świadczenia, bieg terminu jego spełnienia ulega zawieszeniu do czasu poprawy sytuacji finansowej fundacji rodzinnej.

2. Przez wypłacalność rozumie się zdolność fundacji rodzinnej do wykonywania swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, a opóźnienie w ich wykonaniu nie przekracza trzech miesięcy.

Art. 37. W pierwszej kolejności fundacja rodzinna zaspokaja roszczenia osób, wobec których fundatora obciąża obowiązek alimentacyjny. Nie może to prowadzić do pokrzywdzenia beneficjenta, wobec którego na fundatorze ciąży obowiązek alimentacyjny.

Art. 38. W przypadku braku możliwości zaspokojenia beneficjentów w pełnej wysokości, w związku ze zobowiązaniami wobec osób trzecich, zarząd dokona miarkowania świadczeń, tak aby nie pokrzywdzić żadnego z beneficjentów. Bieg terminu spełnienia świadczeń co do pozostałej kwoty ulega zawieszeniu do czasu poprawy sytuacji finansowej fundacji rodzinnej.

Art. 39. 1. Prawa i obowiązki beneficjenta są niezbywalne. Nie dotyczy to wierzytelności beneficjenta.

2. Zrzeczenie się uprawnień przez beneficjenta wymaga zachowania formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Zrzeczenie się wszystkich uprawnień przez beneficjenta jest równoznaczne ze zrzeczeniem się statusu beneficjenta.

Art. 40. 1. Beneficjent, na rzecz którego fundacja rodzinna spełniła świadczenie wbrew przepisom prawa lub postanowieniom statutu, jest obowiązany do jego zwrotu. Członkowie zarządu, którzy ponoszą odpowiedzialność za spełnienie takiego świadczenia, odpowiadają za jego zwrot fundacji rodzinnej solidarnie z tym beneficjentem.

2. Zobowiązani nie mogą być zwolnieni od odpowiedzialności, o której mowa w ust. 1.

3. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, przedawniają się z upływem trzech lat, licząc od dnia spełnienia świadczenia, z wyjątkiem roszczeń wobec beneficjenta, który wiedział o bezprawności spełnionego świadczenia.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

Art. 41. Beneficjent może kierować do organów fundacji rodzinnej uwagi, opinie lub zalecenia dotyczące jej działalności.

Art. 42. 1. Beneficjent ma prawo do uzyskania informacji o działalności fundacji rodzinnej osobiście lub przez upoważnioną przez siebie osobę, w szczególności do żądania:

- 1) wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej, w tym statutu, sprawozdań finansowych i ksiąg rachunkowych, oraz sporządzenia z nich kopii i notatek,
- 2) przedstawienia wyjaśnień od zarządu

– z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

2. Zarząd może odmówić beneficjentowi przedstawienia wyjaśnień, w tym dotyczących realizacji obowiązków zarządu, lub wglądu do dokumentów, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że prawo to zostanie wykorzystane przez beneficjenta w celach sprzecznych z interesem i celem fundacji rodzinnej. Informacja o odmowie jest przekazywana beneficjentowi niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia zażądania przez beneficjenta przedstawienia wyjaśnień lub wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej, o których mowa w ust. 1.

3. Odmowa, o której mowa w ust. 2, nie dotyczy dostępu do danych osobowych beneficjenta, który wystąpił z żądaniem przedstawienia wyjaśnień lub wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej.

4. Beneficjent, któremu odmówiono przedstawienia wyjaśnień lub wglądu do dokumentów fundacji rodzinnej, albo który nie otrzymał wyjaśnień lub nie udostępniono mu dokumentów do wglądu w terminie miesiąca od dnia zażądania, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie zarządu fundacji rodzinnej do przedstawienia wyjaśnień lub udostępnienia dokumentów do wglądu.

5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 4, przysługują beneficjentowi również po rozwiązaniu fundacji rodzinnej.

Rozdział 7

Organy fundacji rodzinnej

Oddział 1

Przepisy ogólne

Art. 43. Organami fundacji rodzinnej są zarząd, rada nadzorcza oraz zgromadzenie beneficjentów.

Art. 44. Kadencję członka organu fundacji rodzinnej oblicza się w pełnych latach obrotowych, chyba że statut stanowi inaczej.

Art. 45. Zgodę na pełnienie funkcji członka organu fundacji rodzinnej wyraża się w formie pisemnej.

Art. 46. Jeżeli organ fundacji rodzinnej jest wieloosobowy, na przewodniczącym oraz na członkach tego organu spoczywa obowiązek należytego organizowania jego prac, a w szczególności, gdy jest to konieczne, określenia w regulaminie sposobu organizacji i wykonywania czynności.

Art. 47. 1. Posiedzenie organu fundacji rodzinnej odbywa się w lokalu fundacji rodzinnej, jeżeli statut nie wskazuje innego miejsca.

2. Posiedzenie organu fundacji rodzinnej może odbyć się również w innym miejscu, jeżeli wszyscy członkowie tego organu wyrażą na to zgodę.

Art. 48. 1. Członek organu fundacji rodzinnej może uczestniczyć w posiedzeniu tego organu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Uczestnictwo w posiedzeniu organu fundacji rodzinnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej odbywa się przy zapewnieniu co najmniej:

- 1) transmisji obrad w czasie rzeczywistym;
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której członek organu fundacji rodzinnej może wypowiadać się w toku obrad, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad;
- 3) wykonywania prawa głosu przed posiedzeniem lub w toku posiedzenia.

3. Uczestnictwo w posiedzeniu organu fundacji rodzinnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej może podlegać jedynie takim wymogom i ograniczeniom, jakie są niezbędne do identyfikacji członka organu fundacji rodzinnej i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. Szczegółowe zasady dotyczące sposobu uczestnictwa w posiedzeniu organu fundacji rodzinnej przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej określa regulamin tego organu.

Art. 49. 1. Posiedzenie organu fundacji rodzinnej zwołuje przewodniczący tego organu, z własnej inicjatywy lub na żądanie członka tego organu, z uwzględnieniem art. 71.

2. W zawiadomieniu o posiedzeniu organu fundacji rodzinnej podaje się datę, godzinę i miejsce posiedzenia oraz proponowany porządek obrad.

3. W przypadku gdy udział w posiedzeniu organu następuje przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zawiadomieniu zamieszcza się dodatkowo informacje o sposobie uczestniczenia w tym posiedzeniu, wypowiedzania się w jego trakcie, wykonywania prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej uchwały albo podjętych uchwał.

4. Porządek obrad może zostać rozszerzony podczas posiedzenia, jeżeli żaden z członków organu fundacji rodzinnej biorących udział w posiedzeniu się temu nie sprzeciwi, chyba że statut stanowi inaczej.

5. Członek organu fundacji rodzinnej może żądać od przewodniczącego organu zwołania posiedzenia, podając proponowany porządek obrad, w tym podjęcia określonej uchwały na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

6. Jeżeli przewodniczący organu fundacji rodzinnej nie zwoła posiedzenia albo nie zarządzi głosowania na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość na dzień przypadający w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania żądania, wnioskodawca może samodzielnie zwołać posiedzenie, podając jego datę, godzinę i miejsce.

Art. 50. 1. Uchwała organu fundacji rodzinnej może zostać podjęta, jeżeli wszyscy członkowie tego organu zostali prawidłowo zawiadomieni o posiedzeniu albo o głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

2. Organ fundacji rodzinnej podejmuje uchwały, jeżeli w posiedzeniu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uczestniczyła co najmniej połowa jego członków, z uwzględnieniem art. 73 ust. 1. Statut może przewidywać surowsze wymagania dotyczące quorum danego organu.

3. Członków organu fundacji rodzinnej uczestniczących w głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uwzględnia się przy ustalaniu quorum.

4. Uchwały organu fundacji rodzinnej zapadają bezwzględną większością głosów, chyba że statut stanowi inaczej.

5. Uchwały organu fundacji rodzinnej są protokołowane. Protokół zawiera listę członków tego organu uczestniczących w głosowaniu i treść podjętych uchwał oraz wynik głosowania. Protokół podpisują co najmniej członek organu fundacji rodzinnej prowadzący posiedzenie i osoba sporządzająca protokół.

Art. 51. Każdemu członkowi organu fundacji rodzinnej przysługuje jeden głos, chyba że statut stanowi inaczej.

Art. 52. 1. Głosowania organu fundacji rodzinnej są jawne.

2. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach oraz nad wnioskami o odwołanie członków organów fundacji rodzinnej, pociągnięcia ich do odpowiedzialności oraz w sprawach osobowych. Tajne głosowanie zarządza się ponadto na żądanie choćby jednego z członków organu fundacji rodzinnej uczestniczącego w głosowaniu.

Art. 53. 1. Jeżeli do dokonania czynności prawnej przez fundację rodzinną ustawa wymaga uchwały zgromadzenia beneficjentów, czynność prawna dokonana bez wymaganej uchwały jest nieważna.

2. Czynność prawna dokonana bez zgody właściwego organu fundacji rodzinnej, wymaganej wyłącznie przez statut, jest ważna, jednakże nie wyklucza to odpowiedzialności członków zarządu wobec fundacji rodzinnej z tytułu naruszenia statutu.

3. Zgoda może być wyrażona przed złożeniem oświadczenia przez fundację rodzinną albo po jego złożeniu, nie później jednak niż w terminie dwóch miesięcy od dnia złożenia oświadczenia. Potwierdzenie wyrażone po złożeniu oświadczenia ma moc wsteczną od chwili dokonania czynności prawnej.

Oddział 2

Zarząd

Art. 54. 1. Do zadań zarządu należy:

- 1) prowadzenie spraw fundacji rodzinnej oraz reprezentowanie jej;
- 2) realizacja celów fundacji rodzinnej określonych w statucie;
- 3) podejmowanie czynności związanych z zapewnieniem płynności finansowej i wypłacalności fundacji rodzinnej;
- 4) tworzenie, prowadzenie i aktualizowanie listy beneficjentów zgodnie z przepisami ustawy oraz zasadami zawartymi w statucie;
- 5) informowanie beneficjenta o przysługującym mu świadczeniu;
- 6) spełnianie świadczenia przysługującego beneficjentowi.

2. Zarząd dokonuje przeglądu danych osobowych, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 4, nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym w celu ustalenia, czy jest niezbędne ich dalsze przechowywanie. Zarząd niezwłocznie usuwa dane osobowe, których dalsze przechowywanie jest zbędne do zabezpieczenia praw lub interesów beneficjenta lub wykonywania obowiązków wynikających ze statutu.

Art. 55. 1. Członek zarządu przy wykonywaniu swoich obowiązków dokłada należytej staranności oraz postępuje w sposób lojalny wobec fundacji rodzinnej.

2. Członek zarządu jest obowiązany do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją, w szczególności w zakresie danych osobowych beneficjenta, o którym mowa w art. 32 ust. 4.

3. Członek zarządu nie może ujawniać tajemnic fundacji rodzinnej także po wygaśnięciu mandatu.

4. Przez tajemnicę fundacji rodzinnej rozumie się w szczególności informacje dotyczące kierunku inwestowania, organizacyjne lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, a także informacje dotyczące beneficjentów, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania tych informacji w poufności.

Art. 56. Zarząd składa się z członka albo większej liczby członków.

Art. 57. 1. Do pełnienia funkcji członka zarządu może być powołana osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

2. Członkiem zarządu nie może być osoba, która została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa określone w art. 228–231 oraz w przepisach rozdziałów XXXIII–XXXVII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289).

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 2, ustaje z upływem piątego roku od dnia uprawomocnienia się wyroku skazującego, chyba że wcześniej nastąpiło zatarcie skazania.

4. W terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku, o którym mowa w ust. 2, skazany może złożyć wniosek do sądu, który wydał wyrok, o zwolnienie go z zakazu pełnienia funkcji w fundacji rodzinnej lub o skrócenie czasu obowiązywania tego zakazu. Nie dotyczy to przestępstw popełnionych umyślnie. Sąd rozstrzyga o wniosku, wydając postanowienie.

Art. 58. 1. Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, wszyscy jego członkowie są obowiązani i uprawnieni do wspólnego prowadzenia spraw fundacji rodzinnej, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Prawo członka zarządu do reprezentowania fundacji rodzinnej dotyczy wszystkich czynności sądowych i pozasądowych.

3. Prawa członka zarządu do reprezentowania fundacji rodzinnej nie można ograniczyć ze skutkiem prawnym wobec osób trzecich.

Art. 59. 1. W przypadku gdy zarząd jest wieloosobowy, fundację rodzinną reprezentuje dwóch członków zarządu działających łącznie, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Oświadczenia składane fundacji rodzinnej oraz doręczenia pism fundacji rodzinnej mogą być dokonywane wobec jednego członka zarządu.

Art. 60. Złożenie podpisów przez wszystkich członków zarządu pod dokumentem wystawionym przez fundację rodzinną jest wymagane tylko w przypadku, gdy ustawa lub statut tak stanowi.

Art. 61. 1. Członka zarządu powołuje się na trzyletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Członek zarządu może być powołany na kolejne kadencje.

3. O ile statut nie stanowi inaczej, powołania i odwołania członka zarządu dokonuje fundator, a po śmierci fundatora – rada nadzorcza, jeżeli została ustanowiona. W przypadku śmierci fundatora i braku rady nadzorczej powołania i odwołania członka zarządu dokonuje zgromadzenie beneficjentów.

4. W przypadku gdy fundacja rodzinna jest ustanawiana w testamencie, fundator określa w nim osobę albo osoby, które zostaną powołane do pełnienia funkcji członka albo członków pierwszego zarządu.

5. Mandat członka zarządu wygasa z chwilą:

- 1) upływu kadencji, na jaką został powołany;
- 2) odwołania;
- 3) śmierci;
- 4) rezygnacji z pełnienia funkcji.

6. Do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie.

7. Członek zarządu może być odwołany w każdym czasie. Nie pozbawia go to roszczeń ze stosunku prawnego dotyczącego pełnienia funkcji członka zarządu.

8. Statut może zawierać inne postanowienia, w szczególności ograniczać prawo odwołania do ważnych powodów.

9. Były członek zarządu jest uprawniony i obowiązany do złożenia wyjaśnień w toku przygotowania sprawozdania finansowego, obejmujących okres pełnienia przez niego funkcji członka zarządu, oraz do udziału w zgromadzeniu beneficjentów zatwierdzającym sprawozdanie, o którym mowa w art. 72 pkt 1, chyba że uchwała zgromadzenia beneficjentów stanowi inaczej.

Art. 62. 1. Członkowie zarządu mogą pełnić swoje funkcje za wynagrodzeniem. Jeżeli nie umówiono się w sprawie wysokości wynagrodzenia, członkowie zarządu pełnią funkcję bez wynagrodzenia.

2. Członkom zarządu przysługuje zwrot kosztów związanych z udziałem w pracach zarządu.

Art. 63. 1. W umowie między fundacją rodzinną a członkiem zarządu oraz w sporze fundacji rodzinnej z członkiem zarządu, fundację rodzinną reprezentuje rada nadzorcza. W przypadku braku rady nadzorczej, fundację rodzinną reprezentuje pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia beneficjentów.

2. W przypadku gdy członek zarządu jest zarazem jedynym członkiem zgromadzenia beneficjentów, przepisów ust. 1 nie stosuje się. Czynność prawna między tym beneficjentem a reprezentowaną przez niego fundacją rodzinną wymaga formy aktu notarialnego. Każdorazowo o dokonaniu takiej czynności prawnej notariusz zawiadamia sąd rejestrowy.

3. Wymogi określone w ust. 2 nie dotyczą realizacji świadczeń przysługujących beneficjentowi będącemu zarazem członkiem zarządu.

Oddział 3

Rada nadzorcza

Art. 64. 1. Fundator w statucie może ustanowić radę nadzorczą.

2. Jeżeli liczba beneficjentów przekracza dwadzieścia pięć osób, ustanowienie rady nadzorczej jest obowiązkowe.

Art. 65. 1. Rada nadzorcza pełni funkcje nadzorcze w stosunku do zarządu w zakresie przestrzegania prawa i postanowień zawartych w statucie.

2. Statut fundacji rodzinnej może rozszerzyć uprawnienia rady nadzorczej, w szczególności przewidywać, że zarząd jest obowiązany uzyskać zgodę rady nadzorczej przed dokonaniem określonej czynności.

3. Informacje, dokumenty, sprawozdania i wyjaśnienia przekazuje się radzie nadzorczej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia odpowiedniego żądania do zarządu lub osoby obowiązanej. Rada nadzorcza może ustalić dłuższy termin odpowiedzi na jej żądanie. Nie można ograniczać dostępu członków rady nadzorczej do żądanych przez nich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień.

Art. 66. Rada nadzorcza składa się z członka albo większej liczby członków.

Art. 67. Do członka rady nadzorczej stosuje się odpowiednio przepisy art. 55, art. 57, art. 61 ust. 5–8 i art. 62.

Art. 68. 1. Członka rady nadzorczej powołuje się na pięcioletnią kadencję, chyba że statut stanowi inaczej.

2. Członek rady nadzorczej może być powołany na kolejne kadencje.

3. O ile statut nie stanowi inaczej, powołania i odwołania członków rady nadzorczej dokonuje fundator, a po śmierci fundatora – zgromadzenie beneficjentów.

4. W przypadku gdy fundacja rodzinna jest ustanawiana w testamencie, fundator może określić w nim osobę albo osoby, które zostaną powołane do pełnienia funkcji członka albo członków pierwszej rady nadzorczej.

Art. 69. Nie można pełnić jednocześnie funkcji członka zarządu i funkcji członka rady nadzorczej.

Oddział 4

Zgromadzenie beneficjentów

Art. 70. 1. Fundator w statucie ustanawia zgromadzenie beneficjentów.

2. Zgromadzenie beneficjentów tworzą beneficjenci, którym w statucie przyznano uprawnienie do uczestnictwa w nim.

3. Członek zgromadzenia beneficjentów dokłada należytej staranności przy wykonywaniu swoich obowiązków.

Art. 71. 1. Zgromadzenie beneficjentów jest zwoływane przez zarząd, chyba że statut stanowi inaczej.

2. W przypadku śmierci fundatora oraz braku rady nadzorczej, a także w przypadku gdy fundator nie jest uprawniony do powołania zarządu, członek zarządu składa rezygnację członkom zgromadzenia beneficjentów, zwołując jednocześnie zgromadzenie beneficjentów, jeżeli z powodu rezygnacji żaden mandat w zarządzie nie byłby obsadzony. Zawiadomienie o zgromadzeniu beneficjentów zawiera także oświadczenie o rezygnacji członka zarządu. Rezygnacja jest skuteczna z dniem następującym po dniu, na który zwołano zgromadzenie beneficjentów.

3. W przypadku śmierci fundatora oraz braku rady nadzorczej, a także w przypadku gdy fundator nie jest uprawniony do powołania zarządu, każdy z beneficjentów może zwołać zgromadzenie beneficjentów, jeżeli w wyniku śmierci członka zarządu żaden mandat w zarządzie nie byłby obsadzony.

4. Statut może określać przypadki, w których beneficjenci mogą żądać zwołania przez zarząd zgromadzenia beneficjentów. W żądaniu określa się proponowany porządek obrad zgromadzenia beneficjentów.

5. Beneficjent, który żądał zwołania zgromadzenia beneficjentów, ma wyłączne prawo odwołania tego zgromadzenia.

6. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od dnia przedstawienia zarządowi żądania, o którym mowa w ust. 4, zgromadzenie beneficjentów nie zostanie zwołane z porządkiem obrad zgodnym z żądaniem, sąd rejestrowy może, po wezwaniu zarządu do złożenia oświadczenia w zakresie żądania oraz wyjaśnienia, dlaczego zarząd nie zrealizował żądania, upoważnić do zwołania zgromadzenia beneficjentów beneficjenta występującego z żądaniem. Sąd rejestrowy wyznacza przewodniczącego tego zgromadzenia.

7. Zgromadzenie beneficjentów, o którym mowa w ust. 6, podejmuje uchwałę rozstrzygającą, czy koszty zwołania i odbycia zgromadzenia ma ponieść fundacja rodzinna. Beneficjent, na żądanie którego zostało zwołane zgromadzenie beneficjentów, może zwrócić się do sądu rejestrowego o zwolnienie z obowiązku pokrycia kosztów nałożonych uchwałą zgromadzenia beneficjentów.

8. W zawiadomieniu o zgromadzeniu beneficjentów, o którym mowa w ust. 6, należy powołać się na postanowienie sądu rejestrowego.

Art. 72. Uchwały zgromadzenia beneficjentów wymagają:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego fundacji rodzinnej za poprzedni rok obrotowy;
- 2) udzielenie absolutorium członkom organów fundacji rodzinnej z wykonania przez nich obowiązków;
- 3) podział lub pokrycie wyniku finansowego netto;
- 4) wybór firmy audytorskiej, w przypadku gdy sprawozdanie finansowe, zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295), podlega badaniu;
- 5) inne sprawy wymienione w ustawie lub statucie.

Art. 73. 1. Jeżeli statut nie stanowi inaczej, zgromadzenie beneficjentów jest ważne bez względu na liczbę reprezentowanych na nim głosów.

2. Zgromadzenie beneficjentów podejmuje uchwały o powołaniu lub odwołaniu członków zarządu lub rady nadzorczej, jeżeli w posiedzeniu albo głosowaniu na piśmie albo przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość uczestniczyła co najmniej połowa jego członków.

Art. 74. 1. Beneficjent może uczestniczyć w zgromadzeniu beneficjentów i wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika.

2. Pełnomocnictwo do uczestnictwa w zgromadzeniu beneficjentów i wykonywania prawa głosu wymaga formy dokumentowej pod rygorem nieważności. Kopię pełnomocnictwa dołącza się do protokołu z posiedzenia zgromadzenia beneficjentów. Zarząd podejmuje odpowiednie działania służące identyfikacji beneficjenta i pełnomocnika, w zakresie weryfikacji ważności pełnomocnictwa.

Rozdział 8

Odpowiedzialność cywilnoprawna

Art. 75. 1. Członek zarządu, członek rady nadzorczej oraz likwidator odpowiadają wobec fundacji rodzinnej za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami statutu, chyba że nie ponoszą winy.

2. Członek zarządu, członek rady nadzorczej oraz likwidator nie naruszają obowiązku dołożenia należytej staranności, jeżeli postępując w sposób lojalny wobec fundacji rodzinnej, działają w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, w tym na podstawie informacji, analiz i opinii, które muszą być w danych okolicznościach uwzględnione przy dokonywaniu starannej oceny.

Art. 76. Jeżeli szkodę wyrządziło kilka osób wspólnie, odpowiadają za szkodę solidarnie.

Rozdział 9

Audyt

Art. 77. 1. Firma audytorska albo zespół audytorów wyznaczone przez zgromadzenie beneficjentów dokonują audytu zarządzania aktywami fundacji rodzinnej, zaciągania i spełniania zobowiązań oraz zobowiązań publicznoprawnych, pod kątem prawidłowości, rzetelności oraz zgodności z prawem, celem oraz dokumentami fundacji rodzinnej.

2. W skład zespołu audytorów wchodzi biegły rewident, doradca podatkowy, adwokat lub radca prawny.

Art. 78. Audytu może dokonywać osoba, która w okresie nim objętym i w jego trakcie:

- 1) jest niezależna od danej fundacji rodzinnej;
- 2) nie brała i nie bierze udziału w procesie podejmowania decyzji przez fundację rodzinną;
- 3) nie świadczyła i nie świadczy czynności rewizji finansowej lub doradztwa na rzecz fundacji rodzinnej.

Art. 79. 1. Audyt przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata.

2. W przypadku fundacji rodzinnej, której sprawozdanie finansowe podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, audyt przeprowadza się corocznie przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego.

Art. 80. Firma audytorska i członek zespołu audytorów mają prawo żądania od zarządu dokumentów fundacji rodzinnej, w tym aktualnej listy beneficjentów.

Art. 81. 1. Audyt kończy się sporządzeniem raportu, który przekazywany jest zarządowi.

2. Zarząd przedstawia raport radzie nadzorczej, a jeżeli nie została ustanowiona – zgromadzeniu beneficjentów, na najbliższym posiedzeniu.

Rozdział 10

Kontrola sądowa i obowiązek informacyjny

Art. 82. 1. Fundator, beneficjent lub członek organu fundacji rodzinnej może wytoczyć przeciwko fundacji rodzinnej powództwo o uchylenie uchwały organu fundacji rodzinnej sprzecznej z jej statutem lub celem fundacji rodzinnej.

2. Powództwo, o którym mowa w ust. 1, może zostać wniesione w terminie miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia podjęcia uchwały.

Art. 83. 1. Fundator, beneficjent lub członek organu fundacji rodzinnej może wytoczyć przeciwko fundacji rodzinnej powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały organu fundacji rodzinnej sprzecznej z ustawą. Przepisu art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego nie stosuje się.

2. Prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym uprawniony powziął wiadomość o uchwale, nie później jednak niż z upływem dwóch lat od dnia podjęcia uchwały.

Art. 84. Na żądanie organu Krajowej Administracji Skarbowej fundacja rodzinna przekazuje w terminie wyznaczonym przez organ Krajowej Administracji Skarbowej, nie krótszym niż 14 dni od dnia doręczenia żądania, dane zawarte na liście beneficjentów, spis mienia oraz informacje o świadczeniach lub mieniu przekazanym w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, w tym ich rodzaju, wysokości świadczeń lub wartości mienia, terminie i sposobie spełnienia świadczeń lub przekazaniu mienia. W żądaniu organu Krajowej Administracji Skarbowej określa okres, za jaki informacje mają być przekazane.

Rozdział 11

Rozwiązanie i likwidacja fundacji rodzinnej

Art. 85. W przypadku gdy fundacja rodzinna nie została zgłoszona do rejestru fundacji rodzinnych w terminie sześciu miesięcy od dnia sporządzenia aktu założycielskiego albo ogłoszenia testamentu, albo w przypadku gdy postanowienie sądu rejestrowego odmawiające zarejestrowania stało się prawomocne, fundacja rodzinna w organizacji ulega rozwiązaniu.

Art. 86. W przypadku rozwiązania fundacji rodzinnej w organizacji, zarząd albo likwidator niezwłocznie usuwa dane osobowe przetwarzane przez fundację rodzinną w organizacji.

Art. 87. Fundacja rodzinna ulega rozwiązaniu, w przypadku gdy:

- 1) zaszły okoliczności wskazane w statucie, w szczególności upłynął okres, na jaki fundacja rodzinna została powołana, zrealizowany został cel fundacji rodzinnej, brak jest możliwości dalszej realizacji celu fundacji rodzinnej lub jego realizacja wiąże się z nadmiernymi trudnościami, a usunięcie przeszkód nie może nastąpić bez konieczności poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów;
- 2) jest zarządzana w sposób oczywiście sprzeczny z jej celem lub interesami beneficjentów;
- 3) z innych ważnych powodów kontynuowanie działalności fundacji rodzinnej jest niecelowe;
- 4) zakończone zostało postępowanie upadłościowe fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą;
- 5) zaszły okoliczności, o których mowa w art. 105.

Art. 88. Sąd rejestrowy, wyznaczając odpowiedni termin, może wezwać zarząd do usunięcia naruszeń, o których mowa w art. 87 pkt 2, pod rygorem zastosowania grzywny przewidzianej w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o egzekucji świadczeń niepieniężnych. W przypadku gdy zarząd nie usunie naruszeń w terminie, sąd rejestrowy nakłada grzywnę na obowiązanych. Przepisu art. 1053 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego nie stosuje się.

Art. 89. 1. W przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 87:

- 1) pkt 1 – rozwiązanie fundacji rodzinnej następuje na podstawie uchwały zarządu;
- 2) pkt 3 – rozwiązanie fundacji rodzinnej następuje na podstawie jednomyślnej uchwały zgromadzenia beneficjentów;
- 3) pkt 1–3 – sąd rejestrowy orzeka o rozwiązaniu fundacji rodzinnej na wniosek beneficjenta albo z urzędu po przeprowadzeniu rozprawy, w szczególności gdy pomimo zastosowania grzywny, o której mowa w art. 88, zarząd nie usunie naruszeń w terminie wyznaczonym przez sąd.

2. W przypadku gdy wymagana jest zgoda beneficjentów na rozwiązanie fundacji rodzinnej, wyrażenie zgody przez małoletniego beneficjenta wymaga zezwolenia sądu opiekuńczego.

Art. 90. Rozwiązanie fundacji rodzinnej następuje po przeprowadzeniu likwidacji, z chwilą wykreślenia fundacji rodzinnej z rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 91. 1. W przypadku gdy fundacji rodzinnej nie zgłoszono do sądu rejestrowego w terminie określonym w art. 85 albo postanowienie sądu odmawiające rejestracji stało się prawomocne, a fundacja rodzinna w organizacji nie jest w stanie niezwłocznie zaspokoić w pełni wierzytelności beneficjentów i osób trzecich, zarząd dokonuje jej likwidacji. Jeżeli fundacja rodzinna w organizacji nie ma zarządu, fundator, zgromadzenie beneficjentów albo sąd rejestrowy ustanawia likwidatora albo likwidatorów.

2. Do likwidacji fundacji rodzinnej w organizacji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące likwidacji fundacji rodzinnej.

3. Fundacja rodzinna w organizacji ulega rozwiązaniu z dniem zatwierdzenia przez zgromadzenie beneficjentów sprawozdania likwidacyjnego.

4. Sprawy rejestrowe związane z likwidacją fundacji rodzinnej w organizacji należą do sądu rejestrowego.

Art. 92. 1. Otwarcie likwidacji następuje z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu rejestrowego o rozwiązaniu fundacji rodzinnej albo podjęcia przez zarząd albo zgromadzenie beneficjentów uchwały o rozwiązaniu fundacji rodzinnej.

2. Likwidację prowadzi się pod nazwą fundacji rodzinnej z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”.

3. W czasie prowadzenia likwidacji fundacja rodzinna zachowuje osobowość prawną.

Art. 93. 1. Do fundacji rodzinnej w okresie likwidacji stosuje się przepisy dotyczące organów fundacji rodzinnej, praw i obowiązków beneficjentów oraz inne przepisy ustawy, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej lub z celu likwidacji nie wynika co innego.

2. W czasie prowadzenia likwidacji nie spełnia się świadczenia na rzecz beneficjenta, ani nie dokonuje się podziału majątku fundacji rodzinnej przed spłaceniem wszystkich zobowiązań wobec osoby innej niż beneficjent.

Art. 94. 1. Likwidatorem fundacji rodzinnej jest członek zarządu albo osoba wyznaczona przez sąd rejestrowy. Sąd rejestrowy może wyznaczyć więcej niż jednego likwidatora.

2. Otwarcie likwidacji, imiona i nazwiska likwidatorów oraz ich adresy albo adresy do doręczeń, albo adresy do doręczeń elektronicznych, sposób reprezentacji fundacji rodzinnej przez likwidatorów i wszelkie zmiany w tym zakresie podlegają zgłoszeniu do sądu rejestrowego, także w przypadku gdy nie nastąpiła zmiana w dotychczasowej reprezentacji fundacji rodzinnej. Każdy likwidator ma prawo i obowiązek dokonania tego zgłoszenia.

3. Jeżeli sąd rejestrowy wydał orzeczenie o rozwiązaniu fundacji rodzinnej, wpisu otwarcia likwidacji dokonuje się z urzędu.

4. Wpisu danych, o których mowa w art. 118 pkt 1, likwidatora wyznaczonego przez sąd rejestrowy dokonuje się z urzędu.

5. Sąd rejestrowy, wyznaczając likwidatora, określa wysokość jego wynagrodzenia.

6. Uchylenie likwidacji podlega zgłoszeniu do sądu rejestrowego. Każdy likwidator ma prawo i obowiązek dokonania tego zgłoszenia.

Art. 95. 1. Do likwidatorów stosuje się przepisy dotyczące członków zarządu, chyba że przepisy niniejszego rozdziału stanowią inaczej.

2. Likwidatorzy mają prawo prowadzenia spraw oraz reprezentacji fundacji rodzinnej.

3. Sposób reprezentacji fundacji rodzinnej w okresie likwidacji określa się w statucie, uchwale zgromadzenia beneficjentów albo orzeczeniu sądu rejestrowego. W każdym przypadku sąd rejestrowy może zmienić sposób reprezentacji fundacji rodzinnej w okresie likwidacji.

4. Kompetencji likwidatora nie można ograniczyć ze skutkiem prawnym wobec osób trzecich.

5. Wobec osób trzecich działających w dobrej wierze czynności podjęte przez likwidatorów uważa się za czynności likwidacyjne.

Art. 96. Likwidatorzy ogłaszają jednokrotnie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o otwarciu likwidacji, wzywając wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w terminie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Art. 97. 1. Likwidatorzy sporządzają bilans otwarcia likwidacji. Bilans ten likwidatorzy składają zgromadzeniu beneficjentów do zatwierdzenia.

2. Likwidatorzy po upływie każdego roku obrotowego składają zgromadzeniu beneficjentów sprawozdanie ze swej działalności oraz sprawozdanie finansowe.

3. Do bilansu likwidacyjnego przyjmuje się składniki aktywów według ich wartości zbywczej.

Art. 98. 1. Likwidatorzy mają obowiązek zakończyć interesy bieżące fundacji rodzinnej, ściągnąć wierzytelności oraz wypełnić zobowiązania fundacji rodzinnej. Nowe interesy mogą podejmować tylko wówczas, gdy to jest potrzebne do ukończenia spraw w toku. Nieruchomości zbywa się w drodze publicznej licytacji, a z wolnej ręki – jedynie na mocy uchwały zgromadzenia beneficjentów i po cenie nie niższej od ustalonej przez zgromadzenie beneficjentów.

2. W stosunkach wewnętrznych likwidatorzy są obowiązani stosować się do uchwał zgromadzenia beneficjentów. Zasady tej nie stosuje się do likwidatorów wyznaczonych przez sąd rejestrowy.

Art. 99. Sumy potrzebne do zaspokojenia lub zabezpieczenia znanych fundacji rodzinnej wierzycieli, którzy się nie zgłosili lub których wierzytelności nie są wymagalne albo są sporne, składa się do depozytu sądowego.

Art. 100. Wydanie majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli innych niż fundator, beneficjenci albo spadkobiercy fundatora uprawnieni do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej nie może nastąpić przed upływem roku od dnia ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwania wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności.

Art. 101. 1. Wierzyciele fundacji rodzinnej, którzy nie zgłosili swoich roszczeń we właściwym terminie ani nie byli znani fundacji rodzinnej, mogą żądać zaspokojenia swoich należności z majątku fundacji rodzinnej jeszcze niepodzielonego.

2. Fundator, beneficjenci albo spadkobiercy fundatora, którzy po upływie terminu określonego w art. 100 otrzymali w dobrej wierze przypadającą na nich część majątku fundacji rodzinnej, nie są obowiązani do jej zwrotu celem pokrycia należności wierzycieli.

Art. 102. 1. Po zatwierdzeniu przez zgromadzenie beneficjentów sprawozdania finansowego na dzień poprzedzający wydanie majątku pozostałego po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu wierzycieli (sprawozdanie likwidacyjne) i po zakończeniu likwidacji likwidatorzy ogłaszają w lokalu fundacji rodzinnej to sprawozdanie i składają je sądowi rejestrowemu, z jednoczesnym zgłoszeniem wniosku o wykreślenie fundacji rodzinnej z rejestru fundacji rodzinnych.

2. Jeżeli zgromadzenie beneficjentów zwołane w celu zatwierdzenia sprawozdania likwidacyjnego nie odbyło się z powodu braku quorum, likwidatorzy mogą wykonać czynności, o których mowa w ust. 1, bez zatwierdzenia sprawozdania likwidacyjnego.

3. Księgi i dokumenty rozwiązanej fundacji rodzinnej oddaje się na przechowanie osobie wskazanej w statucie lub uchwale zgromadzenia beneficjentów. W braku takiego wskazania, przechowawcę wyznacza sąd rejestrowy.

4. Z upoważnienia sądu rejestrowego beneficjenci i osoby mające w tym interes prawny mogą przeglądać księgi i dokumenty rozwiązanej fundacji rodzinnej.

Art. 103. 1. Jeżeli fundacja rodzinna jest rozwiązywana za życia fundatora, fundator jest wyłącznie uprawnionym do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, chyba że statut stanowi inaczej, w szczególności określa beneficjentów uprawnionych do mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

2. W przypadku gdy fundacja rodzinna ma więcej niż jednego fundatora, podział mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej jest dokonywany proporcjonalnie do wartości mienia wniesionego przez fundatora, jego małżonka, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo, w stosunku do wartości mienia wniesionego przez wszystkich fundatorów, ich małżonków, zstępnych, wstępnych lub rodzeństwo, chyba że statut stanowi inaczej.

3. W przypadku gdy do fundacji rodzinnej mienie wniósł wspólny zstępny, wstępny lub wniosło je rodzeństwo więcej niż jednego fundatora, mienie uważa się za wniesione przez wszystkich tych fundatorów w równych częściach, chyba że statut stanowi inaczej.

4. W przypadku śmierci fundatora i braku beneficjenta uprawnionego do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, mienie to przypada spadkobiercom fundatora.

Art. 104. 1. Osoba, o której mowa w art. 103, ponosi odpowiedzialność z nabytego mienia za zobowiązania fundacji rodzinnej wykreślonej z rejestru fundacji rodzinnych.

2. Odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, ogranicza się do wartości otrzymanego mienia według stanu z chwili nabycia, a według cen z chwili zaspokojenia wierzyciela.

Art. 105. 1. Sąd rejestrowy wszczyna z urzędu postępowanie o rozwiązanie fundacji rodzinnej wpisanej do rejestru fundacji rodzinnych bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, w przypadku gdy:

- 1) oddalając wniosek o ogłoszenie upadłości albo umarzając postępowanie upadłościowe fundacji rodzinnej wykonującej działalność gospodarczą, sąd upadłościowy stwierdzi, że zgromadzony w sprawie materiał daje podstawę do jej rozwiązania bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego;
- 2) oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości albo umorzono postępowanie upadłościowe fundacji rodzinnej wykonującej działalność gospodarczą z tego powodu, że jej majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;

- 3) wydano postanowienie o odstąpieniu od postępowania przymuszającego albo jego umorzeniu;
- 4) mimo wezwania sądu rejestrowego nie złożono rocznych sprawozdań finansowych za dwa kolejne lata obrotowe;
- 5) mimo dwukrotnego wezwania sądu rejestrowego nie zostały złożone wnioski o wpis do rejestru fundacji rodzinnych lub dokumenty, których złożenie jest obowiązkowe;
- 6) nie został wniesiony fundusz założycielski w terminie dwóch lat od wpisania do rejestru fundacji rodzinnych – w przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w testamencie.

2. W toku postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego sąd rejestrowy bada, czy fundacja rodzinna posiada zbywalny majątek i czy faktycznie prowadzi działalność.

Art. 106. 1. Sąd rejestrowy zawiadamia fundację rodzinną o wszczęciu postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, wzywając ją do wykazania w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem o skutkach braku odpowiedzi na wezwanie sądu, że faktycznie prowadzi ona działalność i że posiada majątek, ze wskazaniem jego składników, a w przypadku, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 6, do wykazania, że został wniesiony fundusz założycielski.

2. Sąd rejestrowy ogłasza o wszczęciu postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego. W przypadku braku organu uprawnionego do reprezentacji lub aktualnego adresu fundacji rodzinnej ogłoszenie zastępuje zawiadomienie o wszczęciu postępowania.

3. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego zawiera:

- 1) nazwę sądu rejestrowego prowadzącego postępowanie, nazwę fundacji rodzinnej, numer w rejestrze fundacji rodzinnych, ostatni ujawniony w rejestrze fundacji rodzinnych adres i siedzibę oraz informację o celu prowadzonego postępowania;
- 2) wezwanie skierowane do wszystkich osób, których uzasadniony interes mógłby sprzeciwiać się rozwiązaniu fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i jej wykreśleniu z rejestru fundacji rodzinnych, do zgłaszania okoliczności przemawiających przeciwko takiemu rozwiązaniu w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 3) pouczenie, że w przypadku stwierdzenia, że fundacja rodzinna nie posiada zbywalnego majątku i faktycznie nie prowadzi działalności, sąd rejestrowy może orzec o jej rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i zarządzić jej wykreślenie z rejestru fundacji rodzinnych.

4. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego zamieszcza się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Sąd rejestrowy może zarządzić zamieszczenie ogłoszenia także w dzienniku lub czasopiśmie oraz podać je do publicznej wiadomości w inny sposób, jaki uzna za odpowiedni.

5. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego zamieszczane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nie podlega opłacie.

Art. 107. W toku postępowania o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego sąd rejestrowy może zwrócić się o udzielenie informacji niezbędnych do ustalenia, czy fundacja rodzinna posiada zbywalny majątek i czy faktycznie prowadzi działalność, do organów podatkowych, organów prowadzących rejestry i ewidencje publiczne lub innych organów administracji publicznej oraz do organizacji społecznych.

Art. 108. 1. W przypadku ustalenia przez sąd rejestrowy w postępowaniu o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, że fundacja rodzinna nie posiada zbywalnego majątku i faktycznie nie prowadzi działalności, albo że w terminie dwóch lat od wpisania do rejestru fundacji rodzinnych nie został wniesiony fundusz założycielski, sąd rejestrowy orzeka o rozwiązaniu fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i zarządza jej wykreślenie z rejestru fundacji rodzinnych.

2. Istnienie niezaspokojonych zobowiązań ciążących na fundacji rodzinnej lub nieściągalnych wierzytelności nie wyłącza możliwości orzeczenia o jej rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego.

3. Sąd rejestrowy umarza postępowanie o rozwiązanie fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego w przypadku ustalenia, że:

- 1) fundacja rodzinna posiada zbywalny majątek lub faktycznie prowadzi działalność lub
- 2) został wniesiony fundusz założycielski fundacji rodzinnej ustanowionej w testamencie, lub
- 3) zachodzą inne istotne okoliczności przemawiające przeciwko jej rozwiązaniu bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego, w tym w szczególności uzasadnione interesem wierzyciela.

4. Sąd rejestrowy ogłasza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o rozwiązaniu fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i wykreśleniu z rejestru fundacji rodzinnych.

5. Ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o rozwiązaniu fundacji rodzinnej bez przeprowadzania postępowania likwidacyjnego i jej wykreśleniu z rejestru fundacji rodzinnych nie podlega opłacie.

Art. 109. 1. W przypadku upadłości fundacji rodzinnej wykonującej działalność gospodarczą jej rozwiązanie następuje po zakończeniu postępowania upadłościowego, z chwilą wykreślenia z rejestru fundacji rodzinnych. Wniosek o wykreślenie z rejestru fundacji rodzinnych składa syndyk.

2. Fundacja rodzinna nie ulega rozwiązaniu w przypadku, gdy postępowanie upadłościowe zostało zakończone w wyniku zaspokojenia wszystkich wierzycieli w całości albo zatwierdzenia układu albo gdy postępowanie upadłościowe zostało uchylone albo umorzone.

3. O rozwiązaniu fundacji rodzinnej likwidatorzy lub syndyk zawiadamiają właściwy urząd skarbowy, przekazując mu odpis sprawozdania likwidacyjnego, oraz zawiadamiają inne organy i instytucje określone w odrębnych przepisach, przekazując im, w przypadku zgłoszenia takiego żądania, odpis sprawozdania likwidacyjnego.

Rozdział 12

Rejestr fundacji rodzinnych

Art. 110. Fundacja rodzinna podlega wpisowi do rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 111. 1. Rejestr fundacji rodzinnych jest jawny.

2. Każdy ma prawo otrzymać poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 112. Skarb Państwa oraz instytucje państwowe, których zadaniem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej, nie ponoszą opłat za poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 113. 1. Dla każdej fundacji rodzinnej prowadzi się odrębne akta rejestrowe obejmujące akta postępowań prowadzonych przez sąd rejestrowy.

2. Akta rejestrowe może przeglądać, w obecności pracownika sądu rejestrowego, fundator, członek organu fundacji rodzinnej, beneficjent oraz osoba mająca interes prawny.

3. Fundator, członek organu fundacji rodzinnej, beneficjent oraz osoba mająca interes prawny ma prawo otrzymać poświadczony odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje z akt rejestrowych.

Art. 114. 1. Fundator zgłasza fundację rodzinną do rejestru fundacji rodzinnych.

2. W przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w testamencie, zgłoszenia fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych dokonuje zarząd. Zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych podpisują wszyscy członkowie zarządu.

3. Zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych zawiera:

- 1) nazwę fundacji rodzinnej, jej siedzibę i adres;
- 2) wysokość funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej;
- 3) imiona i nazwiska, numery PESEL członków zarządu, a w przypadku braku obowiązku posiadania takiego numeru – datę urodzenia, oraz ich adresy do doręczeń, a także sposób reprezentowania fundacji rodzinnej;
- 4) imiona i nazwiska, numery PESEL członków rady nadzorczej, a w przypadku braku obowiązku posiadania takiego numeru – datę urodzenia, oraz ich adresy do doręczeń, jeśli w fundacji rodzinnej ustanawia się radę nadzorczą;
- 5) imiona i nazwiska, numery PESEL beneficjentów będących osobami fizycznymi wchodzącymi w skład zgromadzenia beneficjentów, a w przypadku braku obowiązku posiadania takiego numeru – datę urodzenia, oraz ich adresy do doręczeń, a w przypadku gdy beneficjentem jest podmiot inny niż osoba fizyczna – nazwę lub firmę oraz numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli podmiot ten jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym – także jego numer w tym rejestrze;
- 6) imię i nazwisko oraz adres do doręczeń fundatora, jeżeli fundator jest uprawniony do powołania zarządu;
- 7) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest oznaczony.

4. Do zgłoszenia fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych dołącza się:

- 1) akt założycielski fundacji rodzinnej albo protokół otwarcia i ogłoszenia testamentu, w którym ustanowiono fundację rodzinną;
- 2) statut fundacji rodzinnej;
- 3) oświadczenie fundatora o wniesieniu mienia na pokrycie funduszu założycielskiego w kwocie określonej w statucie, a w przypadku ustanowienia fundacji rodzinnej w testamencie – oświadczenie członków zarządu, że fundusz założycielski zostanie wniesiony w terminie dwóch lat od dnia wpisania fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych;
- 4) dowód ustanowienia organów fundacji rodzinnej, z wyszczególnieniem ich składu osobowego, jeżeli skład organów fundacji rodzinnej nie wynika z jej statutu oraz zgody na pełnienie funkcji członka organu fundacji rodzinnej.

Art. 115. Zgłoszenie do rejestru fundacji rodzinnych jest wnioskiem o wpis do tego rejestru.

Art. 116. 1. Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku o wpis do rejestru fundacji rodzinnych dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

2. Sąd rejestrowy bada, czy dane wskazane we wniosku o wpis do rejestru fundacji rodzinnych w zakresie imion, nazwisk, numerów PESEL, nazw lub firm, NIP oraz numeru identyfikacyjnego REGON są prawdziwe. W pozostałym zakresie sąd rejestrowy bada, czy zgłoszone dane są zgodne z rzeczywistym stanem, jeżeli ma w tym przypadku uzasadnione wątpliwości.

Art. 117. 1. W rejestrze fundacji rodzinnych dla każdej fundacji rodzinnej wpisuje się:

- 1) numer, pod którym fundacja rodzinna jest wpisana do rejestru fundacji rodzinnych;
- 2) nazwę fundacji rodzinnej;
- 3) siedzibę i adres, a jeżeli fundacja rodzinna posiada jednostkę terenową albo jednostki terenowe – także ich siedziby i adresy;
- 4) NIP albo informację o jego unieważnieniu albo uchyleniu;
- 5) w przypadku gdy fundacja rodzinna je posiada – adres strony internetowej, adres poczty elektronicznej oraz adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285), wpisany do bazy adresów elektronicznych;
- 6) numer identyfikacyjny REGON;
- 7) wysokość funduszu założycielskiego;
- 8) dane, o których mowa w art. 118 pkt 1, adresy do doręczeń członków zarządu oraz sposób reprezentacji fundacji rodzinnej;
- 9) dane, o których mowa w art. 118 pkt 1, oraz adresy do doręczeń pełnomocników, którym udzielono pełnomocnictwa ogólnego do reprezentowania fundacji rodzinnej;
- 10) dane, o których mowa w art. 118 pkt 1, oraz adresy do doręczeń członków rady nadzorczej, jeżeli ustanowiono radę nadzorczą;
- 11) dane, o których mowa w art. 118 pkt 1 lub 2, oraz adresy do doręczeń członków zgromadzenia beneficjentów;
- 12) czas trwania fundacji rodzinnej, jeżeli jest oznaczony;
- 13) informacje o statucie oraz wzmiankę o jego zmianie;
- 14) informację o wykonywanej działalności gospodarczej, o ile jest wykonywana;
- 15) wzmiankę o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego fundacji rodzinnej z oznaczeniem dnia jego złożenia i roku obrotowego;
- 16) wzmiankę o złożeniu sprawozdania z badania, jeżeli sprawozdanie finansowe podlegało obowiązkowi badania przez firmę audytorską;
- 17) wzmiankę o złożeniu uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podziale lub pokryciu wyniku finansowego netto;
- 18) informację o dniu kończącym rok obrotowy;
- 19) wzmiankę o powołaniu i odwołaniu kuratora i dane, o których mowa w art. 118 pkt 1, tego kuratora;
- 20) informacje o otwarciu i zakończeniu likwidacji, ustanowieniu zarządu i zarządu komisarycznego;

- 21) dane, o których mowa w art. 118 pkt 1, likwidatora, zarządcy, zarządcy komisarycznego oraz sposób reprezentacji fundacji rodzinnej w likwidacji;
- 22) informację o rozwiązaniu fundacji rodzinnej;
- 23) informacje o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, o ogłoszeniu upadłości fundacji rodzinnej wykonującej działalność gospodarczą, o ukończeniu tych postępowań lub o uchyleniu układu, dane, o których mowa w art. 118 pkt 1 lub 2, zarządcy przymusowego, syndyka, nadzorca sądowego, zarządcy, zarządcy zagranicznego oraz osób powołanych w toku postępowania restrukturyzacyjnego albo upadłościowego do reprezentowania dłużnika albo upadłego.

2. Wpisem do rejestru fundacji rodzinnych jest również wykreślenie, zmiana i sprostowanie.

3. Wpis do rejestru fundacji rodzinnych jest dokonywany na wniosek, chyba że przepis szczególny przewiduje wpis z urzędu.

4. Wpisu zmiany nazwy fundacji rodzinnej dotyczącego dodania do nazwy oznaczenia „w upadłości” oraz wpisów danych, o których mowa w ust. 1 pkt 19 i 20, dokonuje się z urzędu.

5. Wpisów danych, o których mowa w ust. 1 pkt 20 i 21, dokonuje się z urzędu, jeżeli likwidatora, zarządcę albo zarządcę komisarycznego wyznaczono albo ustanowiono z urzędu.

6. Postanowienia w przedmiocie wpisów, o których mowa w ust. 4, nie wymagają doręczenia i nie podlegają zaskarżeniu.

Art. 118. Ilekroć do rejestru fundacji rodzinnych wpisuje się:

- 1) osobę fizyczną – zamieszcza się nazwisko i imiona oraz numer PESEL, a w przypadku gdy osoba, której dane umieszcza się w rejestrze fundacji rodzinnych, nie ma obowiązku posiadania takiego numeru – datę urodzenia;
- 2) inny podmiot niż określony w pkt 1 – zamieszcza się nazwę lub firmę, NIP oraz numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli podmiot ten jest zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym – także jego numer w tym rejestrze;
- 3) siedzibę i adres podmiotu – zamieszcza się dane obejmujące: województwo, powiat, gminę, miejscowość, ulicę, numer budynku lub lokalu oraz miejscowość poczty zgodnie z krajowym rejestrem urzędowym podziału terytorialnego kraju.

Art. 119. 1. Wniosek o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych składa się na urzędowym formularzu.

2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzory, sposób i miejsca udostępniania urzędowego formularza, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze wymagania przewidziane dla pism procesowych oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i pewności obrotu gospodarczego.

Art. 120. 1. Do wniosku o wpis osób reprezentujących podmiot wpisany do rejestru fundacji rodzinnych, likwidatorów i pełnomocników należy dołączyć oświadczenia tych osób obejmujące zgodę na ich powołanie oraz ich adresy do doręczeń. Wymogu dołączenia oświadczenia obejmującego zgodę nie stosuje się, jeżeli wniosek o wpis jest podpisany przez osobę, która podlega wpisowi albo która udzieliła pełnomocnictwa do złożenia wniosku o wpis, albo której zgoda jest wyrażona w protokole z posiedzenia organu fundacji rodzinnej powołującego daną osobę lub w statucie fundacji rodzinnej. Jeżeli adres do doręczeń osób, o których mowa w zdaniu pierwszym, znajduje się poza obszarem Unii Europejskiej, należy wskazać pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zmianę adresu do doręczeń osób, o których mowa w ust. 1, lub danych pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej, zgłasza się niezwłocznie sądowi rejestrowemu, załączając oświadczenie, o którym mowa w ust. 1. Zgłoszenia dokonuje fundacja rodzinna albo osoby, o których mowa w ust. 1. Do chwili zgłoszenia zmiany adresu do doręczeń doręczenia dokonuje się na adres zgłoszony do akt rejestrowych. Zgłoszenie zmian nie podlega opłacie sądowej.

3. Zmianę adresu do doręczeń fundatora, o ile jest on uprawniony do powołania zarządu, zgłasza się sądowi rejestrowemu. Zgłoszenie zmian nie podlega opłacie sądowej.

Art. 121. 1. Wpis do rejestru fundacji rodzinnych polega na wprowadzeniu do systemu informatycznego danych zawartych w postanowieniu sądu rejestrowego niezwłocznie po jego wydaniu.

2. Wpis do rejestru fundacji rodzinnych jest dokonany z chwilą zamieszczenia danych w tym rejestrze.

3. W sprawach, w których postanowienia sądu rejestrowego są skuteczne lub wykonalne z chwilą uprawomocnienia, wraz z wpisem, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się wzmiankę o jego nieprawomocności.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 3, datę uprawomocnienia wpisuje się z urzędu.

Art. 122. 1. Fundacja rodzinna niezwłocznie zgłasza do sądu rejestrowego dane określone w art. 117 ust. 1 pkt 2–18 i 20–23, a także ich zmiany, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

2. Do wniosku dotyczącego zmiany statutu fundacji rodzinnej dołącza się tekst jednolity statutu, z uwzględnieniem wprowadzonych zmian. Do tekstu jednolitego nie stosuje się przepisów o formie czynności prawnej.

Art. 123. 1. Dane zawarte w rejestrze fundacji rodzinnych nie mogą być z niego usunięte, chyba że ustawa stanowi inaczej.

2. W przypadku gdy w rejestrze fundacji rodzinnych znajduje się wpis zawierający oczywisty błąd lub niezgodność z treścią postanowienia sądu, sąd rejestrowy z urzędu albo na wniosek prostuje wpis. Wniosek o sprostowanie wpisu nie podlega opłacie sądowej.

3. Jeżeli w rejestrze fundacji rodzinnych są zamieszczone dane niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa, sąd rejestrowy, po wysłuchaniu zainteresowanych osób na posiedzeniu lub po wezwaniu do złożenia oświadczenia pisemnego, wykreśla je z urzędu.

4. W przypadkach uzasadnionych bezpieczeństwem obrotu sąd rejestrowy może dokonać z urzędu wykreślenia danych niezgodnych z rzeczywistym stanem rzeczy lub wpisu danych odpowiadających rzeczywistemu stanowi rzeczy, jeżeli dokumenty stanowiące podstawę wpisu znajdują się w aktach rejestrowych, a dane te są istotne.

Art. 124. 1. Domniemywa się, że dane wpisane do rejestru fundacji rodzinnych są prawdziwe.

2. Jeżeli dane fundacji rodzinnej wpisano do rejestru fundacji rodzinnych niezgodnie z wnioskiem o wpis albo bez tego wniosku, fundacja ta nie może zasłaniać się wobec osoby trzeciej działającej w dobrej wierze zarzutem, że dane te nie są prawdziwe, jeżeli nie wystąpiła niezwłocznie z właściwym wnioskiem o wpis.

3. Nikt nie może zasłaniać się nieznajomością treści wpisu w rejestrze fundacji rodzinnych, chyba że mimo zachowania należytej staranności nie mógł wiedzieć o wpisie.

4. Fundacja rodzinna ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zgłoszeniem do rejestru fundacji rodzinnych nieprawdziwych danych, jeżeli podlegały obowiązkowi wpisu na jej wniosek, a także niezgłoszeniem danych podlegających obowiązkowi wpisu do tego rejestru w ustawowym terminie, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 125. Organy administracji publicznej, sądy, dostawcy prowadzący rachunek płatniczy w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, instytucje państwowe, komornicy i notariusze są obowiązani niezwłocznie informować sąd rejestrowy o zdarzeniach, które podlegają obowiązkowi wpisu do rejestru fundacji rodzinnych z urzędu. Jednocześnie wskazują aktualne dane niezbędne do dokonania wpisu w tym rejestrze.

Art. 126. 1. W przypadku uchylecia postanowienia sądu rejestrowego zarządzającego dokonanie wpisu, sąd rejestrowy z urzędu zarządza jego wykreślenie z rejestru fundacji rodzinnych.

2. W przypadku zmiany postanowienia sądu rejestrowego zarządzającego dokonanie wpisu, sąd rejestrowy z urzędu zarządza odpowiednią zmianę tego wpisu w rejestrze fundacji rodzinnych.

Art. 127. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru fundacji rodzinnych, szczegółową treść wpisów w tym rejestrze oraz tryb i sposób udzielania informacji z tego rejestru, mając na względzie konieczność zapewnienia zgodności danych ujawnionych w rejestrze fundacji rodzinnych ze stanem faktycznym i prawnym oraz zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony danych gromadzonych w tym rejestrze.

Rozdział 13

Przepis karny

Art. 128. 1. Kto będąc uprawnionym do prowadzenia spraw fundacji rodzinnej samodzielnie lub łącznie z innymi osobami lub do jej reprezentowania nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 84

podlega grzywnie od 240 stawek dziennych.

2. Tej samej karze podlega ten, kto utrudnia albo udaremnia wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 84.

3. Kto będąc uprawnionym do prowadzenia spraw fundacji rodzinnej samodzielnie lub łącznie z innymi osobami lub do jej reprezentowania podaje nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 84

podlega grzywnie od 360 stawek dziennych.

Rozdział 14
Zmiany w przepisach

Art. 129. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 927 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Fundacja lub fundacja rodzinna, ustanowiona w testamencie przez spadkodawcę może być spadkobiercą, jeżeli zostanie wpisana do rejestru w ciągu dwóch lat od ogłoszenia testamentu.”;

- 2) w art. 991 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli uprawniony nie otrzymał należnego mu zachowku bądź w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, bądź w postaci powołania do spadku, bądź w postaci zapisu, bądź w postaci świadczenia od fundacji rodzinnej lub mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, przysługuje mu przeciwko spadkobiercy roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia.”;

- 3) w art. 993 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Przy obliczaniu zachowku dolicza się także do spadku, stosownie do przepisów poniższych, fundusz założycielski fundacji rodzinnej wniesiony przez spadkodawcę, w przypadku gdy fundacja ta nie jest ustanowiona w testamencie.

§ 3. Przy obliczaniu zachowku dolicza się także do spadku, stosownie do przepisów poniższych, mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, o wartości nie większej niż wysokość funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej wniesionego przez spadkodawcę.”;

- 4) po art. 994 dodaje się art. 994¹ w brzmieniu:

„Art. 994¹. § 1. Przy obliczaniu zachowku nie dolicza się do spadku funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej wniesionego przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od otwarcia spadku, chyba że fundacja rodzinna jest spadkobiercą.

§ 2. Przy obliczaniu zachowku nie dolicza się do spadku mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej otrzymanego przez osoby niebędące spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku przed więcej niż dziesięciu laty, licząc wstecz od otwarcia spadku.

§ 3. Przy obliczaniu zachowku należnego zstępnemu nie dolicza się do spadku funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej i mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, jeśli ich przekazanie nastąpiło w czasie, kiedy spadkodawca nie miał zstępných. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy przekazanie nastąpiło na mniej niż trzysta dni przed urodzeniem się zstępnego.

§ 4. Przy obliczaniu zachowku należnego małżonkowi nie dolicza się do spadku funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej i mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej przekazanych przed zawarciem małżeństwa ze spadkodawcą.”;

- 5) w art. 995 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Wartość funduszu założycielskiego fundacji rodzinnej i mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej oblicza się według stanu z chwili ich przekazania, a według cen z chwili ustalania zachowku. W przypadku mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej w pierwszej kolejności oblicza się wartość funduszu założycielskiego i wartość mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, a następnie porównuje się obie wartości, z uwzględnieniem art. 993 § 3.”;

- 6) w art. 996 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Świadczenie od fundacji rodzinnej i mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej przekazane na rzecz uprawnionego do zachowku zalicza się na należny mu zachówek. Jeżeli uprawnionym do zachowku jest dalszy zstępny spadkodawcy, zalicza się na należny mu zachówek także świadczenie od fundacji rodzinnej i mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej na rzecz jego wstępnego.”;

- 7) w art. 997 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Jeżeli uprawnionym do zachowku jest zstępny spadkodawcy, zalicza się na należny mu zachówek koszty zrealizowanego przez fundację rodzinną obowiązku alimentacyjnego ciążącego na spadkodawcy, o ile koszty te przekraczają przeciętną miarę przyjętą w danym środowisku.”;

- 8) po art. 997 dodaje się art. 997¹ w brzmieniu:

„Art. 997¹. § 1. Obowiązany do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku może żądać odroczenia terminu jego płatności, rozłożenia go na raty, a w wyjątkowych przypadkach – jego obniżenia, przy uwzględnieniu sytuacji osobistej i majątkowej uprawnionego do zachowku oraz obowiązanego do zaspokojenia roszczenia z tytułu zachowku.

§ 2. W przypadku rozłożenia na raty roszczenia z tytułu zachowku terminy ich uiszczenia nie mogą przekraczać łącznie pięciu lat. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd, na wniosek zobowiązanego, może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych lub przedłużyć termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym. Zmieniony termin nie może być dłuższy niż dziesięć lat.

§ 3. W razie ustania okoliczności uzasadniających obniżenie zachowku obowiązany z tytułu zachowku na wniosek osoby uprawnionej do zachowku zwraca uprawnionemu do zachowku sumę pieniężną, o którą obniżono zachówek. Zwrotu sumy pieniężnej nie można żądać po upływie pięciu lat od dnia obniżenia zachowku.”;

- 9) w art. 1000 dodaje się § 4–7 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli uprawniony nie może otrzymać należnego mu zachowku od spadkobiercy lub osoby, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny, może on żądać od fundacji rodzinnej, której fundusz założycielski doliczono do spadku, sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku. Jednakże fundacja rodzinna jest obowiązana do zapłaty powyższej sumy tylko w granicach wzbogacenia będącego skutkiem pokrycia funduszu założycielskiego przez spadkodawcę.

§ 5. Jeżeli uprawniony nie może otrzymać należnego mu zachowku od spadkobiercy lub osoby, na której rzecz został uczyniony zapis windykacyjny, może on żądać od osoby, która otrzymała mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej doliczone do spadku, sumy pieniężnej potrzebnej do uzupełnienia zachowku. Jednakże osoba, która otrzymała mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, jest obowiązana do zapłaty powyższej sumy tylko w granicach wzbogacenia będącego skutkiem otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

§ 6. Jeżeli osoba, która otrzymała mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej sama jest uprawniona do zachowku, ponosi ona odpowiedzialność względem innych uprawnionych do zachowku tylko do wysokości nadwyżki przekraczającej jej własny zachówek.

§ 7. Osoba, która otrzymała mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, może zwolnić się od obowiązku zapłaty sumy potrzebnej do uzupełnienia zachowku przez wydanie tego mienia.”;

- 10) w art. 1001 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Spośród osób, które otrzymały mienie w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej, osoba otrzymująca mienie wcześniej ponosi odpowiedzialność stosownie do przepisów artykułu poprzedzającego tylko wtedy, gdy uprawniony do zachowku nie może uzyskać uzupełnienia zachowku od osoby, która otrzymała mienie później.”;

- 11) w art. 1007 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Roszczenie przeciwko fundacji rodzinnej obowiązanej do uzupełnienia zachowku z tytułu otrzymanego funduszu założycielskiego przedawnia się z upływem lat pięciu od otwarcia spadku.

§ 4. Roszczenie przeciwko osobie obowiązanej do uzupełnienia zachowku z tytułu otrzymanego mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej przedawnia się z upływem lat pięciu od otwarcia spadku.”;

- 12) w art. 1048 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 i 3 w brzmieniu:

„§ 2. Zrzeczenie się dziedziczenia może być ograniczone do zrzeczenia się tylko prawa do zachowku w całości lub w części.

§ 3. Zrzeczenie się dziedziczenia na korzyść innej osoby uważa się w razie wątpliwości za zrzeczenie się pod warunkiem, że ta osoba będzie dziedziczyć.”.

Art. 130. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 778² dodaje się art. 778³ w brzmieniu:

„Art. 778³. Tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko fundatorowi fundacji rodzinnej sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko fundacji rodzinnej ponoszącej odpowiedzialność za zobowiązania fundatora, jeżeli egzekucja przeciwko fundatorowi okaże się bezskuteczna, jak również wtedy, gdy jest oczywiste, że egzekucja ta będzie bezskuteczna.”;

- 2) w art. 1163 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zapisów na sąd polubowny zawartych w statucie fundacji rodzinnej, spółdzielni lub stowarzyszenia.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459, z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140, 2180, 2339, 2436, 2600 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 289.

Art. 131. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043 oraz z 2022 r. poz. 1846 i 2180) w art. 3 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

- „9) nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych będących przedmiotem świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326), oraz stanowiących mienie otrzymane w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej albo fundacji rodzinnej w organizacji.”.

Art. 132. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647, 2687 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 28 i 185) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5a w pkt 49 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 50 w brzmieniu:

„50) fundacji rodzinnej – oznacza to fundację rodzinną oraz fundację rodzinną w organizacji, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326).”;

- 2) w art. 20 po ust. 1f dodaje się ust. 1g w brzmieniu:

„1g. Za przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9, uważa się również przychody z tytułu otrzymania lub postawienia do dyspozycji świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, oraz mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej. Jeżeli przedmiotem tego świadczenia lub tym mieniem nie są pieniądze lub wartości pieniężne, przychód powstaje w ostatnim dniu miesiąca, w którym podatnik otrzymał takie świadczenie lub mienie, a w przypadku świadczenia lub mienia przysługującego za okres dłuższy niż miesiąc, przychód powstaje w ostatnim dniu każdego miesiąca, za który takie świadczenie lub mienie przysługuje.”;

- 3) w art. 21:

- a) w ust. 1 w pkt 156 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 157 w brzmieniu:

„157) przychody, o których mowa w art. 20 ust. 1g:

- a) fundatora albo osoby będącej w stosunku do fundatora osobą, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, z 2022 r. poz. 1846 i 2180 oraz z 2023 r. poz. 326), uprawnionych do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
- b) beneficjenta fundacji rodzinnej z tytułu świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, jeżeli beneficjentem jest fundator albo osoba będąca w stosunku do fundatora osobą, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn

– z zastrzeżeniem ust. 49.”,

- b) dodaje się ust. 49 i 50 w brzmieniu:

„49. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 157, stosuje się do części przychodów:

- 1) fundatora albo osoby będącej w stosunku do fundatora osobą, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, uprawnionych do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej,
- 2) beneficjenta będącego fundatorem albo osobą będącą w stosunku do fundatora osobą, o której mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn

– odpowiadającej proporcji, o której mowa w art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, według stanu na dzień uzyskania przychodu.

50. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 127, nie stosuje się do świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej.”;

- 4) w art. 30:

- a) w ust. 1 w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 w brzmieniu:

„17) z tytułu uzyskania przychodów, o których mowa w art. 20 ust. 1g – w wysokości 15% przychodu.”;

- b) w ust. 3 wyrazy „oraz 13–16” zastępuje się wyrazami „oraz 13–17”;

- c) w ust. 9 wyrazy „ust. 1 pkt 2, 4–4b, 5a i 7a” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2, 4–4b, 5a, 7a i 17”;

5) w art. 41:

- a) w ust. 4 wyrazy „13–16” zastępuje się wyrazami „13–17”,
- b) po ust. 7 dodaje się ust. 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Jeżeli przedmiotem świadczenia lub mieniem, o których mowa w art. 20 ust. 1g, nie są pieniądze lub wartości pieniężne oraz takie świadczenie lub mienie przysługują podatnikowi za okres dłuższy niż miesiąc, przy obliczaniu zryczałtowanego podatku za poszczególne miesiące przyjmuje się ich wartość przypadającą na jeden miesiąc.

7b. Jeżeli przedmiotem świadczenia lub mieniem, o których mowa w art. 20 ust. 1g, nie są pieniądze lub wartości pieniężne, podatnik jest obowiązany wpłacić płatnikowi kwotę należnego zryczałtowanego podatku w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik otrzymał takie świadczenie lub mienie. Wpłatę tę uznaje się za podatek pobrany przez płatnika.”.

Art. 133. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587, 2640 i 2745 oraz z 2023 r. poz. 185) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

- a) w ust. 3 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) fundacji rodzinnych w organizacji.”,
- b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Niezależnie od postanowień ust. 3 pkt 1a, przepisy ustawy mają zastosowanie do spółek jawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których współnikiem jest co najmniej jedna fundacja rodzinna.”;

2) w art. 4a w pkt 35 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 36 w brzmieniu:

„36) fundacji rodzinnej – oznacza to fundację rodzinną albo fundację rodzinną w organizacji w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326).”;

3) w art. 6:

- a) w ust. 1 w pkt 24 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 25 w brzmieniu:
„25) fundację rodzinną.”,
- b) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 25, nie ma zastosowania do podatku, o którym mowa w art. 24b i art. 24q.

7. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 25, nie ma zastosowania do działalności gospodarczej fundacji rodzinnej wykraczającej poza zakres określony w art. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej.”;

4) w art. 24b dodaje się ust. 19 w brzmieniu:

„19. Przepisy ust. 1–14 stosuje się odpowiednio do fundacji rodzinnej.”;

5) po art. 24p dodaje się art. 24q–24s w brzmieniu:

„Art. 24q. 1. Podatek dochodowy od przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną bezpośrednio lub pośrednio:

- 1) świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej,
- 2) mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej

– wynosi 15% podstawy opodatkowania.

2. Podstawę opodatkowania stanowi przychód odpowiadający wartości świadczenia lub mienia, o których mowa w ust. 1.

3. W przypadku rozwiązania fundacji rodzinnej przychód odpowiadający wartości mienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, pomniejsza się o wartość podatkową mienia wniesionego przez fundatora lub fundatorów.

4. Przez wartość podatkową mienia, o której mowa w ust. 3, rozumie się wartość niezaliczoną uprzednio w jakiegokolwiek formie do kosztów uzyskania przychodów, jaka zostałaby przyjęta przez fundatora za taki koszt, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty bezpośrednio przed wniesieniem go do fundacji rodzinnej, nie wyższą od wartości rynkowej tego mienia.

5. W przypadku gdy przedmiotem świadczenia lub mieniem, o których mowa w ust. 1, są rzeczy lub prawa lub inne świadczenia w naturze, w tym rzeczy i prawa przekazane lub postawione do dyspozycji nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie, a także inne nieodpłatne lub częściowo odpłatne świadczenia, ich wartość ustala się stosując przepisy art. 12 ust. 5–6a.

6. Podatek, o którym mowa w ust. 1, podlega wpłacie w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym świadczenie lub mienie, o których mowa w ust. 1, zostały przekazane lub postawione do dyspozycji.

Art. 24r. 1. W zakresie w jakim fundacja rodzinna prowadzi działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres określony w art. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej stawka podatku, o którym mowa w art. 19, wynosi 25% podstawy opodatkowania.

2. Do fundacji rodzinnej, o której mowa w ust. 1, przepis art. 15 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Do fundacji rodzinnej, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się zwolnień i odliczeń określonych w art. 17–18f.

Art. 24s. 1. Fundacja rodzinna jest obowiązana złożyć do urzędu skarbowego deklarację, według ustalonego wzoru, o wysokości dochodu (przychodu) osiągniętego w roku podatkowym – w terminie do końca trzeciego miesiąca roku następnego.

2. Deklarację, o której mowa w ust. 1, składa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej.”;

6) w art. 27:

a) w ust. 1 po wyrazach „z zastrzeżeniem ust. 1d” dodaje się wyrazy „i 1da”,

b) po ust. 1d dodaje się ust. 1da w brzmieniu:

„1da. Przepis ust. 1 stosuje się do fundacji rodzinnej w zakresie w jakim fundacja prowadzi działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres określony w art. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej.”;

7) w art. 28a w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach „art. 24j ust. 1,” dodaje się wyrazy „art. 24s ust. 1,”.

Art. 134. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 180) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14n:

a) w § 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) zastosowania się przez fundację rodzinną do interpretacji indywidualnej wydanej przed powstaniem fundacji rodzinnej, na wniosek fundatora planującego utworzenie tej fundacji, w zakresie działalności tej fundacji.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, zmianę, uchylenie lub stwierdzenie wygaśnięcia interpretacji indywidualnej albo zmianę lub uchylenie postanowienia, o którym mowa w art. 14b § 5a, doręcza się odpowiednio spółce, podatkowej grupie kapitałowej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych, grupie VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, oddziałowi lub przedstawicielstwu, fundacji rodzinnej, wskazanym przez wnioskującego o wydanie interpretacji indywidualnej.”;

2) w art. 116a § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Za zaległości podatkowe innych osób prawnych niż wymienione w art. 116 i fundacji rodzinnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie organów zarządzających tymi podmiotami. Przepis art. 116 stosuje się odpowiednio.”;

3) po art. 117d dodaje się art. 117e w brzmieniu:

„Art. 117e. § 1. Fundacja rodzinna odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z fundatorem za zaległości podatkowe tego fundatora powstałe przed ustanowieniem fundacji rodzinnej.

§ 2. Zakres odpowiedzialności fundacji rodzinnej jest ograniczony do wartości majątku wniesionego przez fundatora do fundacji rodzinnej.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do fundacji rodzinnej w organizacji.”.

Art. 135. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.⁵⁾) w art. 31 po wyrazach „art. 117d,” dodaje się wyrazy „art. 117e,”.

Art. 136. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2569) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2a w ust. 3 w pkt 1 w lit. j średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. k i l w brzmieniu:
„k) fundację rodzinną od jej fundatora,
l) beneficjenta fundacji rodzinnej, będącego osobą bliską fundatora tej fundacji rodzinnej, od fundacji rodzinnej;”;
- 2) w art. 2b w ust. 4 w pkt 1 w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:
„j) beneficjentowi fundacji rodzinnej, będącemu osobą bliską fundatora tej fundacji rodzinnej, jeżeli zbywcą jest fundacja rodzinna;”;
- 3) w art. 4 w ust. 4 w pkt 2 w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:
„j) przez beneficjenta fundacji rodzinnej, będącego osobą bliską fundatora tej fundacji rodzinnej, jeżeli zbywcą jest fundacja rodzinna;”.

Art. 137. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125 oraz z 2023 r. poz. 181 i 289) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 27 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 i 14 w brzmieniu:
„13) uchylenie uchwały organu fundacji rodzinnej;
14) stwierdzenie nieważności uchwały organu fundacji rodzinnej.”;
- 2) w tytule II w dziale 4 po rozdziale 5 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:

„Rozdział 5a

Sprawy z zakresu rejestru fundacji rodzinnych

Art. 64a. Opłatę stałą w kwocie 500 złotych pobiera się od zgłoszenia fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych.

Art. 64b. 1. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych.

2. Jedną opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od skargi na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyło kilku wpisów w rejestrze fundacji rodzinnych.”.

Art. 138. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2020 r. poz. 7) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Niewypłacalność pracodawcy, o której mowa w ust. 1, nie zachodzi w odniesieniu do osób prawnych podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1683 i 2436), wpisanych do rejestru przedsiębiorców z tytułu wykonywania działalności gospodarczej, fundacji rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326), jednostek zaliczanych, na podstawie odrębnych przepisów, do sektora finansów publicznych, a także osób fizycznych prowadzących gospodarstwo domowe zatrudniających osoby wykonujące pracę zarobkową w tym gospodarstwie.”.

Art. 139. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, 655, 835, 2180 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 180) w art. 2 w ust. 2:

- 1) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) w przypadku trustu:
  - założyciela, w tym fundatora w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej (Dz. U. poz. 326),
  - powiernika, w tym członka zarządu w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej,
  - nadzorcę, jeżeli został ustanowiony, w tym członka rady nadzorczej w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej,

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476 i 2707.

- beneficjenta, w tym beneficjenta w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej lub – w przypadku gdy osoby fizyczne czerpiące korzyści z danego trustu nie zostały jeszcze określone – grupę osób, w których głównym interesie powstał lub działa trust,
  - inną osobę sprawującą kontrolę nad trustem,
  - inną osobę fizyczną o uprawnieniach lub obowiązkach równoważnych do określonych w tiret od pierwszego do piątego;”;
- 2) pkt 24 otrzymuje brzmienie:
- „24) truście (trust) – rozumie się przez to regulowany przepisami prawa obcego stosunek prawny wynikający ze zdarzenia prawnego, umowy lub porozumienia, w tym zespołu takich zdarzeń lub czynności prawnych, na podstawie którego dokonuje się przeniesienia własności lub posiadania wartości majątkowych na powiernika w celu sprawowania zarządu powierniczego oraz udostępniania tych wartości beneficjentom tego stosunku oraz fundację rodzinną w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej;”.

Rozdział 15

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 140. 1. W terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy fundacja w rozumieniu ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166), która jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego i której nazwa zawiera określenie „fundacja rodzinna” dokonuje zmiany swojego statutu, dostosowując jego brzmienie do art. 3.

2. Wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis zmiany, o której mowa w ust. 1, fundacja składa w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o zmianie statutu, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis zmiany, o której mowa w ust. 1, nie podlega opłacie sądowej.

4. Ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym wpisu zmiany, o której mowa w ust. 1, do Krajowego Rejestru Sądowego nie podlega opłacie.

5. W przypadku niezłożenia w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wniosku do Krajowego Rejestru Sądowego o wpis zmiany, o której mowa w ust. 1, sąd rejestrowy wszczyna postępowanie przymuszające, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1683 i 2436).

Art. 141. Przepis art. 997¹ ustawy zmienianej w art. 129 stosuje się także do postępowań w sprawie roszczeń z tytułu zachowku wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 142. Tworzy się rejestr fundacji rodzinnych.

Art. 143. Rada Ministrów dokona przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy i przedłoży Sejmowi i Senatowi informację o skutkach jej obowiązywania wraz z propozycjami zmian, po upływie 3 lat od dnia jej wejścia w życie.

Art. 144. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań wynikających z ustawy wynosi w roku:

- 1) 2023 – 2 500 000 zł;
- 2) 2024 – 0 zł;
- 3) 2025 – 0 zł;
- 4) 2026 – 0 zł;
- 5) 2027 – 0 zł;
- 6) 2028 – 0 zł;
- 7) 2029 – 0 zł;
- 8) 2030 – 0 zł;
- 9) 2031 – 0 zł;
- 10) 2032 – 0 zł.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, i dokonuje oceny wykorzystania tego limitu według stanu na koniec każdego kwartału.

3. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonego w ust. 1 oraz w przypadku, gdy w okresie od początku roku kalendarzowego do dnia dokonania ostatniej oceny, o której mowa w ust. 2, część limitu rocznego przypadającego proporcjonalnie na ten okres zostanie przekroczona co najmniej o 10%, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku gdy wielkość wydatków w poszczególnych miesiącach jest zgodna z planem finansowym.

5. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Rozdział 16

Przepis końcowy

Art. 145. Ustawa wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*